

**Konsolidovaná výročná správa
za rok 2023**

správcu kapitoly

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

1. Identifikačné údaje správcu rozpočtovej kapitoly

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky:	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky:	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
IČO konsolidujúcej účtovnej jednotky:	00156621
Dátum zriadenia konsolidujúcej účtovnej jednotky:	01.01.1972

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (ďalej len MPRV) je právnická osoba, ktorá v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene, alebo v mene štátu. Ministerstvo je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky.

2. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Minister konsolidujúcej účtovnej jednotky:

Ing. Richard Takáč

Štátni tajomníci konsolidujúcej účtovnej jednotky:

Ing. Vladimír Vnuk

Ing. Jozef Smatana

Generálna tajomníčka služobného úradu konsolidujúcej účtovnej jednotky:

JUDr. Kristína Vavříková

3. Pôsobnosť Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a organizácií ňou zriadenými

Rezort pôdohospodárstva v rozsahu svojej pôsobnosti vykonáva, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy najmä vo veciach:

- ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- úloh štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva,
- vykonávania pozemkových úprav, plnenia reštitučných nárokov a usporiadania pozemkového vlastníctva,
- úloh štátnej správy závlahových systémov, odvodňovacích systémov, sledovania kvality vôd určených na závlahy, vydávania Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe, zabezpečenia vypracovania a kontroly plnenia Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,

- e) odrôd rastlín, plemien zvierat, rastlinolekárskej starostlivosti a veterinárnej starostlivosti vrátane veterinárnej ochrany územia štátu a kontroly pri vývoze a dovoze zvierat, produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu, veterinárnych liečiv, krmív a prípravkov na ochranu rastlín,
- f) úradnej kontroly potravín a krmív a kontroly kvality poľnohospodárskych, potravinárskych a tabakových výrobkov,
- g) technickej kontroly poľnohospodárskych a potravinárskych strojov a zariadení,
- h) hospodárskeho chovu rýb,
- i) komoditných búrz,
- j) poskytovaní podpôr v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka,
- k) vydávania povolení na výrobu liehu a spracovanie liehu v liehovarníckych závodoch a jeho uvádzanie na trh,
- l) vydávania osvedčenia na výrobu tabakových výrobkov,
- m) vydávania osvedčenia o oprávnení na prevádzkovanie verejného skladu, schvaľovania obchodných podmienok verejného skladu, vedenia ústrednej evidencie o bilancii tovarov, vykonávania kontroly verejných skladov a registrovania tovarových záložných listov,
- n) vyplývajúcich z osobitných predpisov.

4. Poslanie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

- medzinárodne konkurencieschopná poľnohospodárska prvovýroba;
- medzinárodne konkurencieschopný, moderný potravinársky priemysel;
- najvyšší možný štandard kvality a zdravotnej neškodnosti potravín pre spotrebiteľov;
- maximálne udržateľný rozvoj lesného fondu a biodiverzity;
- životaschopný vidiecky priestor vrátane krajinytvorby v komplexe jeho ekonomických, sídelných, environmentálnych a rekreačných funkcií;
- primeraná životná úroveň pre farmárov a lesníkov;
- vytvára a implementuje regulačný a legislatívny rámec v pôsobnosti ministerstva, konzistentný s politikami a legislatívou EÚ;
- zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných vládnych organizáciách a nadväzne zabezpečuje úlohy odborného vládneho gestora;
- podporuje ochranu, zveľaďovanie a rozvoj lesov v celej škále ich funkcií;
- prispieva k dosahovaniu najvyššieho štandardu v oblasti potravinovej bezpečnosti, ochrany spotrebiteľov, zdravia zvierat a rastlín;
- napomáha úsiliu vo zvyšovaní konkurencieschopnosti a environmentálnych štandardov agropotravinárskej výroby;
- podporuje trvalý a komplexný rozvoj vidieka a jeho funkcií.

5. Aktivity Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Kompenzáciou sucha podporou chovu tisícok zvierat

Finančná podpora pre chovateľov hospodárskych zvierat, ktorú cez Pôdohospodársku platobnú agentúru (PPA) vyplatil agrozort ako kompenzáciu minuloročného letného sucha, prispela k udržaniu chovov. Agrozort pripravil a vyplatil pomoc v celkovom objeme viac ako 41,5 milióna EUR.

Historické sucho v lete 2022 spôsobilo existenčné problémy predovšetkým chovateľom hospodárskych zvierat, keďže zapríčinilo výpadky objemových krmív na úrovni od 30 % do 50 %. Vďaka mechanizmu jednorazovej finančnej podpory však boli nepriamo podporení aj pestovatelia, či koneční spotrebitelia. Agrozozort si od rýchlo vyplatenej pomoci sľubuje zabránenie likvidácii chovov. Podmienkou získania kompenzácie totiž bolo, že k 31. 8. 2023 chovateľ udrží minimálne 70 % počtu zvierat, ktoré deklaroval k 31.8.2022 v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (CEHZ). Povolená odchýlka predstavuje hodnotu mínus 5 %. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPSR SR) očakáva, že sa chovatelia budú snažiť deklarované počty zvierat, na ktoré im rezort poslal kompenzáciu, zachovať. To, či chovatelia udržali stavy zvierat MPSR kontrolovala dvakrát. Pri prvej kontrole bol porovnaný stav hospodárskych zvierat v CEHZ k 31.3.2023 so stavom, ku ktorému sa žiadateľ zaviazal v žiadosti. V prípade, ak odchýlka bola vyššia ako 5 %, bol žiadateľ MPSR upozornený. Počas druhej kontroly bol porovnaný stav hospodárskych zvierat z CEHZ k 31.8.2023 so stavom, ku ktorému sa žiadateľ zaviazal v žiadosti. MPSR pri jednotlivých žiadostiach zohľadňovala presuny zvierat v rámci kategórií zvieratá aj fariem.

Konferencie OSN o vode

Konferencia OSN o vode, ktorá sa uskutočnila v dňoch 22. – 24. marca 2023 v centrále OSN v New Yorku, USA, bola historickým momentom pre komplexné vyhodnotenie a urýchlenie implementácie šiesteho cieľa OSN v oblasti udržateľného rozvoja, ktorým je zabezpečenie všeobecného a spravodlivého prístupu k pitnej vode a sanitácii.

Konferencie sa zúčastnilo viac ako 10 000 účastníkov, medzi nimi svetoví lídri, zástupcovia občianskej spoločnosti, podnikatelia, vedci a akademici. Výstupom z konferencie je vyše 700 záväzkov (Voluntary Commitments) zhrnutých v dokumente s názvom Water Action Agenda.

MPSR SR pripravilo pri príležitosti konferencie odborný materiál Bielu knihu (Water for Climate Healing – A New Water Paradigm White Paper), ktorá poskytuje informácie o fungovaní vodného cyklu a tiež odborné odporúčania ako obnoviť vodný cyklus, prostredníctvom obnovy malých vodných cyklov na kontinentoch. Materiál sa opiera o vedecké bádanie, inžinierske a praktické skúsenosti za tri desaťročia, prakticky overené tak na Slovensku, ako aj v zahraničí.

Ďalší krok k obnove a adaptácii odvodňovacích kanálov

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPSR SR) v spolupráci s rezortným štátnym podnikom Hydromeliorácie prerokovalo v júli 2023 so zástupcami odbornej verejnosti novú metodiku k adaptívnemu manažmentu a obnove odvodňovacích kanálov. Ide o ďalší krok rezortu na naplnenie vládneho „Súboru opatrení v oblasti hydromeliorácií pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku“ z decembra 2022.

Nový prístup zahŕňa zohľadnenie aktuálnych potrieb využívania a manažmentu odvodňovacej siete v poľnohospodárskej krajine s dôrazom na zadržanie vody v krajine, zlepšenie jej vodného a vlhového režimu. Súčasťou je aj identifikácia nových funkcií v minulosti vybudovaných odvodňovacích kanálov o výmere 450 000 ha tak, aby mohli slúžiť potrebám podpory biodiverzity, zvýšenia poľnohospodárskej produkcie, potrebám miest a obcí pri manažmente povodňových rizík a rizík sucha.

Aby bolo navrhované riešenie pre konkrétny úsek kanálov s novými funkciami a zásahmi prijaté, bolo potrebné prerokovať ich s miestnymi aktérmi, správcami súvisiacej infraštruktúry a miestnou komunitou. Výsledkom participatívneho procesu mala byť zhoda na nových funkciách pôvodne odvodňovacích kanálov, návrhoch adaptačných ako aj manažmentových opatrení, aktualizáciu vodoprávneho rozhodnutia daného úseku odvodňovacieho kanála. Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia z Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra (NPPC-VUPO), spoločnosti DHI Slovakia, LESY SR, š. p., Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. Hydromeliorácií, Slovenského hydrometeorologického ústavu, odborní pracovníci MPRV SR, zástupcovia občianskych združení a organizácií v oblasti ochrany prírody. Nová metodika bola spracovaná v rámci úlohy odbornej pomoci zo strany NPPC-VÚPOP v spolupráci s DHI Slovakia. Účastníci stretnutia privítali aj informáciu o zámere MPRV SR novelizovať zákon č.188/2003 Z.z. o aplikácii čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy v časti, kde sa upraví limit pre najmenšie prípustné množstvo obsahu organického materiálu v dnových sedimentoch, čím by sa umožnilo ich využitie pre zveľaďovanie pôdy.

Na Slovensku bola v minulosti vybudovaná rozsiahla odvodňovacia sieť na výmere zhruba 450 000 ha za účelom rozšírenie poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Súčasne bola vybudovaná aj sieť závlahovej infraštruktúry. V dnešnej dobe klimatickej zmeny je primárnou úlohou udržať a zabezpečiť vodu v krajine pre obyvateľov, poľnohospodárstvo, lesy, priemyselnú výrobu, pre ekosystémy krajiny. Hydromeliorácie, š. p. v zriaďovateľskej pôsobnosti MPRV SR, je správca hydromelioračnej infraštruktúry - závlah aj odvodnenia. Pri závlahách je záujmom štátu a poľnohospodárov zvyšovanie výmery zavlažovanej plochy. Odvodňovacia sústava potrebuje adaptáciu a úpravy, ktoré začnú dažďové a vnútorné vody v krajine zadržiavať a zdržiavať, teda reguláciou zvyšovať objem a zásoby podzemných a povrchových vôd. Súčasne je možné rozšíriť doterajšiu základnú funkciu týchto odvodňovacích kanálov o nové funkcie: ekologické, komunálne, produkčné (akvakultúra, biomasa), rekreačné, či bezpečnostné.

Opätovné napustenie bývalého závlahového kanálu pri Šali

Hydromeliorácie, š. p. v spolupráci s miestnym poľovníckym združením a poľnohospodárskym družstvom zabezpečili opätovné napustenie 15 rokov nevyužívaného závlahového kanála neďaleko Šale. Voda z blízkeho Vodného diela Kráľová tak prinavrátila potrebnú vodu do 31,6 km dlhých kanálov v priľahlých poliach s rozlohou 10 015 ha.

Napustenie závlahového kanálu má prínos pre ekosystémy, poľnú zver, vtáctvo, prírodu a klímu v jeho okolí, ako aj zlepšenie vlhového režimu pôdy v spádovom území. Je zároveň aj podnetom pre ďalších poľnohospodárov, aby začali odoberať závlahovú vodu, ktorá je v danej lokalite dostupná z Vodného diela Kráľová. To v súčasnosti poskytuje závlahovú vodu pre cca 2 500 ha plochu, potenciál vybudovanej závlahovej sústavy však predstavuje využitie až na 25 000 ha pôdy.

Štátny podnik Hydromeliorácie z finančného príspevku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) v hodnote 133 569 EUR opravil 5 stavidiel, čo umožnilo napustenie vetvy kanála aj v smere na mesto Šaľa. Projekt napustenia kanála pri Šali je praktickou ukážkou koncepčných opatrení agrozozortu na návrat vody do krajiny. Jedna skupina opatrení sa zameriava na zvýšenie využívania závlahovej infraštruktúry pre poľnohospodárstvo a pre krajinu všeobecne. Druhá časť opatrení rieši zadržanie vody v rámci bývalej odvodňovacej siete, čím sa definujú nové funkcie a úlohy tejto, v minulosti vybudovanej rozsiahlej infraštruktúry. Obe skupiny opatrení majú osobitý význam v čase meniacej sa klímy.

S plánom agrozozortu na adaptáciu siete hydromeliorácií sa stotožnila v decembri 2022 vláda, ktorá schválila materiál „Súbor opatrení v oblasti hydromeliorácií pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku“.

48. ročník medzinárodnej výstavy Agrokomplex v Nitre

V poradí 48. ročník medzinárodnej výstavy Agrokomplex, s podtitulom „Návrat ku koreňom“, sa uskutočnil od 17. do 20. augusta 2023 na Národnom výstavisku, š. p. v Nitre. Súčasťou bol aj 16. ročník Národnej výstavy hospodárskych zvierat a výstava Poľovníctvo, rybárstvo a včelárstvo.

Počas štyroch výstavných dní uvideli návštevníci Agrokomplexu novinky z poľnohospodárstva, potravinárstva, chovu hospodárskych zvierat, či trendy v technike. So svojimi exponátmi prišlo viac ako 250 vystavovateľov, predajcov a národných poľnohospodárskych a potravinárskych zväzov. Pre odbornú i širokú verejnosť boli pripravené workshopy, diskusie s odborníkmi, prednášky, odborné poradenstvo aj sprievodný kultúrny program.

V rámci 16. Národnej výstavy hospodárskych zvierat sa predviedli jednotlivé chovateľské zväzy a združenia so šampiónmi vo svojich kategóriách. Návštevníci uvideli 600 jedincov tradičných hospodárskych zvierat. Súčasťou výstavy bolo aj westernové predstavenia jazdy koní, záprahy, či vystúpenie koní z Národného žrebčína v Topoľčiankach. Novinkou boli ukážky pasenia stáda so psami, či projekt *#Dotkni_sa_života*, ktorý predstavil návštevníkom nielen špičkové plemenné zvieratá vo výstavnej kondícii, ale aj ich chov dbajúci o blaho zvierat, ako aj výsledný zdravý produkt, ktorý mohli ochutnať.

Súčasťou Agrokomplexu bola aj výstava Poľovníctvo, rybárstvo a včelárstvo, kde okrem iných vystavovateľov našli návštevníci aj stánky rezortných organizácií LESY SR, š. p. a Národné lesnícke centrum, či stánok Vojenských lesov SR v gescii rezortu obrany.

Kompenzácie pestovateľom pšenice

Mimoriadnu podporu pre domácich pestovateľov pšenice, ktorí utrpeli straty pre zvýšený dovoz tejto komodity z Ukrajiny, vyplatila Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA) do konca roka 2023 automaticky. PPA na to využila evidenciu plôch v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme (IACS), na ktorých sa v roku 2022 pestovala pšenica.

V praxi to znamenalo, že PPA vyplatila minimálne 38,42 EUR/ha každému poľnohospodárovi – pestovateľovi pšenice, ktorý riadne zaevidoval plochy, na ktorých v roku 2022 pestoval pšenicu v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme (IACS), ak tento poľnohospodár zároveň podal žiadosť o priame podpory na plochu za kalendárny rok 2023.

Prostriedky na mimoriadnu podporu poskytla vo výške 5,2 milióna EUR Európska únia, štátny rozpočet zvýšil túto podporu o maximálne povolených 200 %, teda prispel výškou 10,52 mili EUR.

PPA začala vydávať rozhodnutia vo veci poskytnutia mimoriadnej podpory pestovateľom pšenice koncom septembra 2023 tak, aby boli vyplatené finančné prostriedky do konca decembra daného roka.

Mimoriadna podpora bola vyplatená každému poľnohospodárovi, ktorý splní tieto podmienky:

- bola naňho na účely priamych podpôr na plochu poskytovaných v roku 2022 v IACS riadne evidovaná poľnohospodárska plocha, na ktorej sa ako najviac jedna skupina plodín pestovala pšenica alebo niektorá podskupina tejto skupiny plodín,

- podal na PPA v stanovenej lehote žiadosť o priame podpory na plochu za kalendárny rok 2023,
- nie je voči prijímateľovi, štatutárnemu orgánu, alebo členovi štatutárneho orgánu, prijímateľa, alebo osobe, ktorá koná v mene a na účet prijímateľa, vznesené obvinenie pre niektorý trestný čin uvedený v § 212 až 283 Trestného zákona, alebo z dôvodu, že prijímateľ, štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu prijímateľa,
- nebol on alebo osoba, ktorá koná v mene a na účet prijímateľa, odsúdená pre niektorý trestný čin uvedený § 212 až 283 Trestného zákona,
- nemal na PPA evidovanú nevysporiadanú nezrovnalosť.

Medzinárodná odborná konferencia o budúcnosti lesného hospodárstva

Medzinárodná odborná konferencia „ZASAHOVAŤ ČI NEZASAHOVAŤ DO LESOV?“ sa uskutočnila na Slovensku v máji 2023 za účasti expertov na lesné hospodárstvo a pestovanie lesa z Rakúska, Talianska, ako aj slovenských odborníkov z radov lesníkov, academickej obce a ochranárskych autorít. Konferenciu zorganizovalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v spolupráci s Národným lesníckym centrom.

Účastníci konferencie v panelovej diskusii dospeli k nasledovným záverom:

- Lesnícko-drevársky sektor akceptuje environmentálne ciele Európskej únie a je pripravený ich plniť. Apeluje však na dôslednejšiu analýzu ich vplyvov a nesúhlasí s prijímaním akýchkoľvek ambicióznejších cieľov, ako Slovensku vyplývajú z medzinárodných záväzkov.
- Ochrana prírody berie na vedomie požiadavku vlastníkov pôdy na rešpektovanie súkromného vlastníctva a princípu dobrovoľnosti a transparentnosti spolupráce s vlastníkmi pôdy pri dosahovaní cieľov ochrany prírody, napríklad pri zonáciách chránených území.
- Lesnícko-drevársky sektor sa nechce a nemôže stať v takej lesnatej a lesnícky vyspelej krajine akou Slovensko je, stratovým odvetvím odkázaným len na verejné zdroje. Naopak, je pripravené generovať zdroje, a byť základňou udržateľnej bioekonomiky založenej na dreve.
- Lesníctvo je, s cieľom dosiahnuť vyššie menované pripravené v spolupráci s ochranou prírody, prispôbiť svoje postupy novým potrebám, zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch chránených území aj mimo nich, pestovať odolné lesy adaptované na zmenu klímy, a trvalo poskytovať ekosystémové služby lesov pre verejnosť.
- Lesnícko-drevársky sektor rešpektuje potrebu existencie bezzásahových území, ich rozsah a lokalizácia by však mala byť predmetom odbornej a spoločenskej diskusie.

Strategický plán pre lesy OSN

V New Yorku sa máji 2023 uskutočnilo osemnásť zasadnutie Fóra o lesoch Organizácie Spojených národov (UNFF 18). V rámci technických rokovaní prezentovali členské krajiny OSN svoje aktivity, ktoré realizujú pri plnení Strategického plánu OSN pre lesy. Strategickým cieľom tohto plánu je zastavenie úbytku výmery a degradácie svetových lesov a podpora ich udržateľného využívania do roku 2030.

Slovensko v rámci osemnásteho zasadnutia Fóra informovalo o svojom príspevku k plneniu globálnych cieľov pre lesy formou podpory plnenia mimoprodukčných funkcií lesov. Podľa svojej vyhlášky č. 226/2017 MPRV SR od roku 2017 poskytlo na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov takmer 22 miliónov eur obhospodarovateľom lesov na Slovensku. Mimoprodukčnými funkciami lesov sú ekologické funkcie, ktorými sú pôdoochranná, vodohospodárska a klimatická funkcia a spoločenské

funkcie, ktorými sú najmä zdravotná, kultúrna, výchovná, rekreačná, prírodoochranná a vodoochranná funkcia.

Ide o jedno z množstva opatrení, ktorými Slovensko prispelo od roku 2017 k plneniu Strategického plánu OSN pre lesy. Podporou mimoprodukčných funkcií prispela naša krajina najmä k plneniu globálneho cieľa pre lesy a to konkrétne k zlepšeniu odolnosti a adaptívnej kapacity lesov voči prírodným katastrofám a dopadom zmeny klímy. Ďalej podporou lesných ekosystémových služieb a ich príspevku k sociálnemu, ekonomickému a environmentálnemu rozvoju vrátane ochrany biodiverzity a zmiernenia zmeny klímy a to zvýšením finančnej podpory na realizáciu udržateľného hospodárenia v lesoch. Týmto úsilím sme zároveň prispeli k plneniu globálneho rozvojového cieľa - podpora života na pevnine.

Fórum o lesoch Organizácie Spojených národov (UNFF) je najvyššie postaveným orgánom v systéme tejto organizácie, ktorý sa zaoberá agendou lesov na globálnej úrovni v celom rozsahu ekonomických, environmentálnych a sociálnych aspektov. Poskytuje medzivládnu platformu pre globálny politický dialóg a tvorbu politík o lesoch. Základným dokumentom globálnej politiky o lesoch je Strategický plán OSN pre lesy na roky 2017-2030, ktorý bol prijatý Valným zhromaždením OSN 27. apríla 2017. Členmi Fóra je 197 krajín.

NLC – mimoriadny úspech rezortného výskumu v oblasti lesníctva

Projektový zámer Centra excelentnosti LignoSilva, ktoré je súčasťou jedinečnej inštitúcie s komplexnou ponukou služieb súvisiacich najmä s lesom a lesným hospodárstvom, Národného lesníckeho centra (NLC), patriaceho pod Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, zaznamenal veľký úspech. Ako jediný projekt na Slovensku bol pozvaný k príprave grantu s Európskou výskumnou agentúrou v rámci výzvy Teaming for Excellence Horizon-Widera-2022-Access-01 vo výške takmer 15 miliónov EUR. Získanie týchto prostriedkov je podmienené komplementárnym financovaním projektu v rovnakej výške z národných zdrojov.

LignoSilva je spoločný projekt Národného lesníckeho centra Zvolen, Výskumného ústavu papiera a celulózy, a. s. Bratislava a Fraunhoferovho inštitútu pre výskum dreva WKI Braunschweig. Cieľom je priniesť nové aplikovateľné postupy a inovácie, ktoré budú napomáhať pri zhodnocovaní dreva a celulózy s vyššou pridanou hodnotou. Súčasťou projektu je aj spracovanie a využitie odpadov vznikajúcich najmä pri výrobe papiera.

Centrum excelentnosti LignoSilva, ktoré pôsobí na národnej i medzinárodnej úrovni, je zamerané na digitalizáciu, optimalizáciu a automatizáciu v lesnícko-drevárskom sektore prostredníctvom inovačných technológií. Pozostáva z modelových a prototypových pracovísk a kľúčových technologických celkov, kde sa realizuje výskum v oblasti produkcie dreva, detekcie kvality dreva, energetického a celulózo-papierenského spracovania dreva.

Vlajkovou loďou centra excelentnosti LignoSilva je 3D CT skenovacia linka guľatiny dreva. Ide o unikátnu technológiu počítačovej tomografie, ktorá umožňuje vytvoriť trojrozmerný model každej guľatiny dreva a identifikovať vnútorné chyby dreva. To následne umožňuje optimalizovať rezné plány a maximalizovať výťažnosť. Okrem zvýšenia výnosov zo spracovania dreva prináša i objektivizáciu predaja dreva, zlepšenie odberateľsko-dodávateľských vzťahov a možnosť certifikácie dodávanej guľatiny. Je zároveň potvrdením vysokého inovačného potenciálu NLC. Vo svete je inštalovaných 14 CT skenerov guľatiny, avšak ten slovenský, v poradí 15-ty skener, je ako jediný prevádzkovaný vo výskumno-vývojovom prostredí a môžu ho využívať na svoje výskumné účely aj iné organizácie.

Odštepny závod Ulič sa zväčšil o Lesnú správu v Ubli

Odštepny závod š. p. LESY SR Ulič (OZ Ulič) sa od 1. októbra 2023 rozrástol o 5 700 ha, ktoré spravuje Lesná správa v Ubli. Vďaka tomu bude ekonomicky udržateľny a zachová sa aj chov dojníc, ktorý závod zdedil po zrušenom Lesopoľnohospodárskom majetku Ulič (LPM).

Nový odštepny závod Ulič, ktorý vznikol 1.1.2023 po pričlenení bývalého Lesopoľnohospodárskeho majetku (LPM) Ulič k štátnemu podniku LESY SR bojuje o svoju existenciu po prevode majetkov do správy Národného parku Poloniny. Závod je jediným zamestnávateľom v Uličskej doline, v ktorej žije zhruba 2 000 obyvateľov v deviatich obciach.

OZ Ulič sa aj po včlenení do štruktúry š. p. LESY SR venuje chovu hovädzieho dobytku. Vďaka tomu zamestnáva, okrem lesníkov a technických pracovníkov, aj chovateľov a ďalšie pridružené profesie. Prácu takt poskytuje 168 zamestnancom v najvýchodnejšom regióne Slovenska. Ľudia sa tu tradične živili ťažbou dreva a poľnohospodárstvom. V tejto tradícii pokračoval aj LPM Ulič, ktorý vďaka ťažbe dreva dokázal udržať a rozvíjať chov dojníc. V súčasnosti, už ako OZ Ulič, chová vyše 700 ks dobytku, z toho 260 dojníc, plemena slovenské strakaté a čaká na schválenie šľachtiteľského chovu. Všetku produkciu mlieka závod predáva do syrárny v Michalovciach. Naďalej sa venuje aj ťažbe dreva, vďaka ktorej môže chov dobytku existovať. Obce v Uličskej doline nie sú plynifikované, obyvatelia sú teda odkázaní na palivové drevo z príľahlých lesov v správe OZ Ulič.

Program Rybné hospodárstvo

Program Rybného hospodárstva Slovenskej republiky („ďalej len PRH SR“) pre roky 2021 – 2027 je nástrojom čerpania prostriedkov z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu v programovom období 2021 – 2027 a národných zdrojov vo výške 21,7 mil. EUR. Program prispieva predovšetkým k plneniu cieľov Spoločnej rybárskej politiky EÚ, Európskej zelenej dohody a Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030.

V Slovenskej republike je PRH SR 2021 – 2027 zameraný na odvetvie sladkovodnej akvakultúry, kde ako hlavným cieľ je podpora konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry, zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry a rovnako zvýšenie povedomia o sektore akvakultúry a skvalitnenie zberu údajov, čo je aj zároveň hlavným cieľom pre oblasť akvakultúry definovanej v Zelenej dohode a stratégii Európskej komisie „Z farmy na stôl“.

PRH SR 2021 – 2027 je rozdelený do nasledovných priorít :

1. Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov,
2. Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh,
3. Technická pomoc.

6. Plnenie funkcií konsolidovaného celku

- vykonáva štátnu správu a štátny odborný dozor v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a riadi, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy uskutočňovanej v jeho pôsobnosti,
- určuje zásady a zodpovedá za tvorbu a realizáciu koncepcie štátnej agrárnej a lesníckej politiky,

- tvorí v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka jednotnú politiku v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve, spracovaní dreva, poľovníctve, rybárstve v oblasti hospodárskeho chovu rýb a plní špecifické prierezové a odvetvové funkcie,
- podieľa sa na súhrnnej stratégii dlhodobého vývoja spoločnosti a na tvorbe zahraničnej politiky, výživovej politiky, štátnej hospodárskej politiky ako aj politiky regionálneho a štrukturálneho rozvoja, rozvoja vidieka a environmentálnej politiky vo veciach týkajúcich sa pôdohospodárstva a rozvoja vidieka,
- v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti zabezpečuje potravinový dozor, kontrolu kvality poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych výrobkov, odrôd rastlín, plemien zvierat a rastlinolekárskej a veterinárnej starostlivosti, vrátane veterinárnej ochrany územia štátu a kontroly pri vývoze a dovoze zvierat, produktov živočíšneho a rastlinného charakteru, veterinárnych liečiv, krmív a pesticídov, činnosť Národnej protinákazovej komisie, úlohu štátnej správy závlahových systémov, odvodňovacích systémov, poskytovanie podpôr v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka,
- plní úlohu riadiacich orgánov, národných orgánov a platobnej jednotky operačných programov v pôsobnosti ministerstva, prostredníctvom ktorých sa poskytujú finančné prostriedky z fondov Európskej únie.

Organizačná schéma kapitoly MPRV SR platná pre rok 2023

Rozpočtové organizácie

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
 Plemenárska inšpekcia SR Nitra
 Pôdohospodárska platobná agentúra, Bratislava
 Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky Bratislava
 Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Bratislava
 Ústav štátnej kontroly biopreparátov a liečiv Nitra
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Rožňava
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Bratislava
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Dunajská Streda
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice okolie
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Trebišov
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová Ves
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice mesto
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Senec
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Trenčín
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Púchov
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Prievidza
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Nové Mesto nad Váhom
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Banská Bystrica
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Lučenec
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Rimavská Sobota
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Veľký Krtíš
 Regionálna veterinárna a potravinová správa Zvolen

Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad Hronom
Regionálna veterinárna a potravinová správa Trnava
Regionálna veterinárna a potravinová správa Galanta
Regionálna veterinárna a potravinová správa Senica
Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra
Regionálna veterinárna a potravinová správa Komárno
Regionálna veterinárna a potravinová správa Levice
Regionálna veterinárna a potravinová správa Nové Zámky
Regionálna veterinárna a potravinová správa Topolčany
Regionálna veterinárna a potravinová správa Šaľa
Regionálna veterinárna a potravinová správa Čadca
Regionálna veterinárna a potravinová správa Dolný Kubín
Regionálna veterinárna a potravinová správa Liptovský Mikuláš
Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin
Regionálna veterinárna a potravinová správa Žilina
Regionálna veterinárna a potravinová správa Prešov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Vranov nad Topľou
Regionálna veterinárna a potravinová správa Bardejov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Humenné
Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad
Regionálna veterinárna a potravinová správa Svidník
Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa
Regionálna veterinárna a potravinová správa Michalovce

Príspevkové organizácie

Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií, Nitra
Múzeum vo Svätom Antone
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Nitra
Národné lesnícke centrum, Zvolen
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín

Štátne podniky

LESY Slovenskej republiky
Národný žrebčín „ Topolčianky“
Závodisko
Hydromeliorácie
agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, Nitra
Plemenárske služby Slovenskej republiky

7. Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ďalej len „ŠVPS“) a rozpočtové organizácie v jej správe (40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ a Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra) plnia úlohy v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zákona č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív a ďalších zákonov SR. Sleduje a kontroluje dodržiavanie Potravinového kódexu Slovenskej republiky, ktorý upravuje požiadavky na zdravotnú neškodnosť, hygienu, požiadavky na zloženie a kvalitu potravín, zložky, ako aj technologické postupy používané pri ich výrobe a požiadavky na balenie jednotlivých potravín, ich skupín alebo všetkých potravín, rozsah a spôsob ich označovania, ich skladovanie, prepravu, manipuláciu s nimi a ich obeh, ako aj zásady na odber vzoriek a ich vyšetrovanie. Požiadavky ustanovené v potravinovom kódexe je povinný dodržiavať každý, kto potraviny vyrába, manipuluje s nimi a umiestňuje ich na trh.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v súlade so zriaďovacou listinou realizuje predovšetkým úlohy v oblasti skúšobníctva, inšpekčnej činnosti a fytosanitárnej kontroly. Ďalej zabezpečoval štátny odborný dozor nad kvalitou vstupov do poľnohospodárstva (agrochemikálie, krmivá a pod.), čo vymedzujú príslušné zákony SR a nariadenia EÚ. Zároveň sa podieľal na prevádzke Integrovaného administratívneho a kontrolného systému ako gestor registra ovocných sádov, vinohradov, chmeľníc a fytosanitárnych kontrol na hraničných priechodoch.

Plemenárska inšpekcia SR Nitra zabezpečuje najmä inšpekčnú a kontrolnú činnosti v zmysle zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat v poľnohospodárskych subjektoch v pôsobnosti celej SR. Navrhuje opatrenia k riešeniu zistených nedostatkov, k zdokonaleniu príslušných technických noriem, plemenárskych, chovateľských a technicko – organizačných opatrení orientovaných na zlepšenie šľachtenia a plemenitby hospodárskych zvierat a vykonáva v spolupráci s oprávnenými a poverenými organizáciami osvetovú činnosť.

Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len „PPA“) bola zriadená podľa zákona NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na zabezpečenie výkonu vybraných činností bolo v PPA v súlade s platnou legislatívou v rámci územia SR vytvorených 18 regionálnych pracovísk s určeným rozsahom ich činnosti a územným obvodom ich pôsobnosti.

PPA je akreditovaná platobnou agentúrou na Slovensku, ktorej hlavným poslaním je poskytovať podpory subjektom v sektore poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva a na rozvoj vidieka na území Slovenskej republiky, poskytovaním finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR a z fondov Európskej únie. Od 1. 1. 2008 na základe prijatého zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka zo dňa 25. 10. 2007 PPA pôsobí ako akreditovaný orgán štátnej správy.

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach realizuje rezortné úlohy v oblasti vzdelávania v súlade s Národným plánom vzdelávania vo veterinárnej oblasti. Zároveň zabezpečoval v adekvátnom rozsahu a kvalite aktuálne informácie a legislatívne normy pre výkon veterinárnych činností a kvalifikačné požiadavky pre zamestnancov organizácií Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR.

Národné lesnícke centrum (ďalej len „NLC“) realizuje úlohy výskumu a vývoja vo všetkých oblastiach lesníctva pri riešení problematík súvisiacich s prírodným prostredím. NLC spracováva ekologické, ochranárske, strojové, stavebné, informatizačné a prognostické projekty. Vykonáva znaleckú, posudkovú, expertíznu, gestorskú, poradenskú, vzdelávaciu, knižničnú, informačnú, edičnú a propagačnú činnosť. NLC zabezpečuje monitoring zdravotného stavu lesov, realizáciu programu zalesňovania poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd, normotvornú činnosť, odvetvové služby na úseku vedecko-technických informácií a iné. Zároveň vykonáva činnosti v oblasti lesníckej ochranárskej služby a semenárskej a šľachtiteľskej kontroly, ktoré sú súčasťou výkonu štátnej správy. Zabezpečuje oblasť výchovy a vzdelávania pracovníkov v odvetví lesného hospodárstva.

Národné poľnohospodárske a potravinové centrum Nitra (ďalej len „NPPC“) vzniklo zlúčením organizácií - Agentúra SAPV, Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, Výskumný ústav potravinársky, Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky Rovinka, Centrum výskumu rastlinnej výroby Piešťany a Centrum výskumu živočíšnej výroby Nitra. Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Nitra.

NPPC zabezpečuje komplexný výskum a zhromažďovanie poznatkov z oblasti trvalo udržateľného využívania a ochrany prírodných, predovšetkým pôdných zdrojov a vody pre pestovanie rastlín a chov zvierat, zabezpečenia kvality, bezpečnosti, inovácií a konkurencieschopnosti potravín i nepotravinárskych výrobkov poľnohospodárskeho pôvodu, produkčného i mimo produkčného vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie a rozvoj vidieka a transfer poznatkov poľnohospodárskeho výskumu užívateľom.

Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín (ďalej len „ŠVPÚ“) vznikol k 01.01.2014 zlúčením Štátnych veterinárnych a potravinových ústavov Bratislava, Košice, D. Kubín a Zvolen. Predmetom jeho činnosti je vykonávanie laboratórnej a klinickej diagnostiky a skúšania na území Slovenskej republiky, v prípade potreby konfirmačných a odborných vyšetrení aj mimo územia SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne platných záväzných predpisoch a v týchto činnostiach plní úlohy v zmysle rozhodnutia ŠVPS SR.

Hlavnými činnosťami sú:

- analýza potravín ich zložiek a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť, mikrobiologickú bezpečnosť a biologickú hodnotu, ako aj ich identifikáciu, falšovanie a autentifikáciu potravín s využitím najmodernejších diagnostických metód v zmysle Zákona Národnej rady Slovenskej republiky o potravinách č. 152/1995 v znení neskorších predpisov,
- vykonávanie laboratórnej diagnostiky a skúšania na území SR, v zmysle Zákona o veterinárnej starostlivosti č. 39/2007 Z.z. v prípade potreby konfirmačných a odborných vyšetrení aj mimo územia SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne platných záväzných predpisoch a v týchto činnostiach plní úlohy v zmysle rozhodnutia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR,
- vykonávanie analýz pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR č. 354/2006, bazénovej vody podľa Nariadenia vlády SR č. 72/2008, ako aj vyšetrenia na dôkaz *Legionella* sp. podľa STN ISO 11731 pre potreby stravovacích a ubytovacích zariadení,

- analýza krmív rastlinného a živočíšneho pôvodu a ich zložiek,
- spolupráca pri registrácii liečiv, pri príprave antigénov a vakcín pre potrebnú diagnostickú činnosť, ako aj pre komerčné účely,
- organizácia vzdelávacích aktivít.

Múzeum vo Svätom Antone bolo zriadené v roku 2001. Jeho hlavnou činnosťou je cieľavedomé zhromažďovanie, odborné spravovanie, ochrana a prezentovanie zbierkových predmetov súvisiacich so špecializáciou múzea. Systematická správa a ochrana zvereného majetku štátu v rámci areálu národnej kultúrnej pamiatky svätoantonského kaštieľa. Riešenie vlastných odborných vedecko-výskumných úloh a vykonávanie odborného-metodickej činnosti v medziach špecializácie. Sprístupňovanie zbierkových predmetov, odborných poznatkov, hmotného a duchovného kultúrneho dedičstva širokej verejnosti formou expozícií, výstav. Organizovanie populárno-náučných a zábavných aktivít zameraných na ochranu kultúrneho dedičstva, históriu a ochranu prírody. Budovanie a spravovanie odbornej knižnice a archívu. Poslaním múzea je zhromažďovať, chrániť, prezentovať, odborne spravovať a spracovávať zbierkové predmety z oblasti histórie rodov Koháry a Coburg, histórie a súčasnosti poľovníctva na Slovensku.

Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií (ďalej len „IZPI“) vykonáva činnosti štátnej a rezortnej politiky v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, poskytuje poradenstvo k rozvoju vidieka, prispieva k zlepšeniu informovanosti o politikách EÚ zaoberajúcich sa pôdohospodárstvom a rozvojom vidieka, má zastúpenie na odborných zasadnutiach, konferenciách a ďalších aktivitách zameraných na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka.

Štátny podnik Lesy Slovenskej Republiky je štátnym podnikom, ktorého hlavnou úlohou je spravovanie lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky. V zmysle Obchodného zákonníka je hospodárskou organizáciou s právom trvalej podnikateľskej činnosti, trvalou prevádzkovou výrobou a obchodom.

Národný žrebčín Topoľčianky, štátny podnik dnes patrí medzi najvýznamnejšie svetové žrebčiny a možno ho právom zaradiť ako kultúrne dedičstvo národa. Je špecializovaným zariadením pre chov koní. Okrem vedenia plemennej knihy lipicana je poverený vedením plemenných kníh plemena Hucul, Arab, vedie centrálnu evidenciu koní na Slovensku, ktorá je jedinou inštitúciou oprávnenou vystavovať osvedčenia o pôvode všetkých uznaných plemien koní na Slovensku. Je aktívnym členom všetkých európskych a svetových organizácií, ktoré pri daných plemenách združujú najvýznamnejšie národné authority chovateľských a šľachtiteľských centier a zväzov.

Hlavnou činnosťou **HYDROMELIORÁCII, štátny podnik**, je výkon správy hydromelioračných zariadení, prenájom hydromelioračných zariadení, automatizované spracovanie údajov.

Poslaním **Agrokomplexu NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátneho podniku**, v oblasti výstavníctva je podporovať komunikáciu medzi spoločnosťami i podnikateľmi, s existujúcimi, a tiež potenciálnymi zákazníkmi na národnej aj medzinárodnej úrovni. Ďalej to je aj snaha rozvíjať obchod a medzinárodnú ekonomickú i vedecko-technickú spoluprácu, organizovaním veľtrhov a výstav vo vlastnom areáli, ako aj národných expozícií SR v zahraničí. Výstavná činnosť je hlavne o vytváraní komunikačných príležitostí

pre odbornú a laickú verejnosť, o poskytovaní priestorov na zábavu, kultúrne i spoločenské podujatia. Súčasťou podniku sú Slovenské poľnohospodárske múzeum a výstavné políčka.

Predmetom činnosti štátneho podniku **Plemenárske služby SR** je:

- zdokonaľovanie a vykonávanie rozhodujúcich úkonov kontroly úžitkovosti hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, hydiny,
- vykonávanie laboratórnych analýz mliečnych vzoriek u kontrolovaných kráv, oviec a kôz za účelom zisťovania ich úžitkových vlastností a posúdenie kvality mlieka pre potreby chovateľov na základe ich požiadaviek,
- centrálné spracovanie výsledkov kontroly úžitkovosti, kontroly dedičnosti, inseminácie a reprodukcie hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, hydiny a bežcov na zabezpečenie a vedenie centrálného registra plemenárskych údajov.

Hlavným predmetom činnosti **Závodiska, štátneho podniku**, je organizovanie dostihových dní a riadenie testovania výkonnostného potenciálu dostihových koní, vedenie plemenárskej a zooteknickej dokumentácie v oblasti chovu plnokrvníka a klusáka v Slovenskej republike, zabezpečovanie výkonu gescie v chove anglického plnokrvníka a klusáka v SR, plnenie funkcie Dostihovej autority v SR a v súvislosti s touto funkciou zastupovanie SR v medzinárodnom styku pod názvom „Turf Direktorium Bratislava, vykonávanie stávkovej činnosti súvisiacej s dostihovou prevádzkou, reklamná, publikačná a propagačná činnosť, správa a rozvoj majetku vo vlastníctve SR.

8. Vývoj hlavných ukazovateľov

A. Poľnohospodárstvo

Nepriaznivé poveternostné podmienky v rámci EÚ počas jarných a letných mesiacov roku 2023 ovplyvnili výnosy pestovaných poľnohospodárskych plodín diferencovane. Sucho a vysoké teploty znížili kvalitu niektorých poľných a špeciálnych plodín, takisto prebytok zrážok a nízke teploty spôsobili oneskorenie zberu úrody a rozšírenie chorôb a škodcov. Z pohľadu nákladovosti výroby bol zaznamenaný pozitívny vývoj, keďže ceny vstupov v priebehu roka klesali (napr. hnojivá, motorové pohonné látky a krmivá). Najmä klesajúce ceny obilnín a olejní sa premietli v medziročnom znížení indexu cien poľnohospodárskych výrobkov v EÚ, zatiaľ čo indexy cien výrobcov potravín a spotrebiteľských cien nejaký čas odolávali, následne stagnovali. Oživenie vývozu niektorých poľnohospodárskych komodít z EÚ podporili konkurencieschopnejšie ceny v rámci EÚ. Tento stav bude pravdepodobne pretrvávajúť aj v roku 2024, keďže sa očakáva, že výmenný kurz eura voči USD zostane relatívne nízky. Na druhej strane trh EÚ zostáva naďalej atraktívny pre dovoz.

Podľa druhého odhadu úrody, ktorý Štatistický úrad SR zrealizoval k 15. augustu 2023, kedy už bola pozbieraná väčšina obilnín (vrátane repky), by mali poľnohospodári medziročne zozbierať o 0,469 mil. ton viac hustosiatych obilnín (najmä pšenice) a dosiahnuť celkovú úrodu takmer 3,2 mil. ton. Výrazný medziročný nárast úrody ovplyvnili významne vyššie výnosy z hektára s objemom 5,7 ton. Medziročný nárast produkcie repky olejnej dosiahne podľa odhadov 526,7 tis. ton (+ 19,2 %). Dôvodom je okrem väčšej výmery osevných plôch najmä vyšší hektárový výnos (3,6 t/ha).

Tretí spresnený odhad úrody (september 2023) potvrdil medziročne výrazný rast celkovej produkcie kukurice, zemiakov a repy. Hektárové výnosy, po minuloročných nízkych hodnotách, stúpili

aj pri slnečnici a všetky jesenné plodiny prevýšili 5-ročný priemer. Celková produkcia druhej najpestovanejšej plodiny na Slovensku, kukurice na zrno, by mala dosiahnuť takmer 1,07 mil. ton. Celková produkcia kukurice na zrno je síce v medziročnom porovnaní výrazne lepšia (7,6 ton z hektára), ale nedosiahne úroveň rekordných rokov 2018, 2020, či 2021, kedy sa na Slovensku vyprodukovalo viac ako 1,5 mil. ton kukurice. Hektárový výnos 31,8 ton pri kukurici a jej miešankách na zeleno a siláž by mal presiahnuť minuloročné hodnoty o viac ako 42 % a súčasne aj 5-ročný priemer. Očakávaný priemerný výnos 27,8 ton z hektára ostatných zemiakov by mal byť 26 % nad priemerom minulého roka (22,1t/ha) a súčasne aj 19 % nad priemerom úrod posledných 5 rokov. Celkový objem produkcie slnečnice (cca 0,169 mil. ton) by mal dosiahnuť približne úroveň minulého roka, a to aj napriek medziročnému poklesu osiatej plochy o takmer 18 %. V dôsledku medziročného nárastu osiatej plochy o 14 % a súčasne aj vyššieho hektárového výnosu sa predpokladá medziročný nárast celkovej úrody technickej cukrovej repy o takmer 21 % na úroveň 1,3 mil. ton.

Štatistický úrad SR aktualizoval ekonomické ukazovatele (výnosy, náklady, výsledok hospodárenia) za roky 2021 a 2022 (tabuľka č. 1: Odhad výsledku hospodárenia za rok 2023). Výsledky hospodárenia subjektov poľnohospodárskej prvovýroby za rok 2023 získali odhadom s prihliadnutím na vývoj výnosov a nákladov za odvetvie poľnohospodárstva zo štvrtročných spracovaní výberových štatistických zisťovaní (štatistické zisťovanie Prod 13-04 a Prod 3-04) za 1.–3. kvartál 2023, vyplatených podpôr do poľnohospodárstva, indexov cien poľnohospodárskych výrobkov a indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva, odhadu poľnohospodárskej produkcie a hektárových úrod základných komodít za rok 2023.

Na základe vývoja viacerých faktorov vplývajúcich na dôchodky poľnohospodárskych subjektov možno predpokladať, že poľnohospodárstvo SR súhrne za rok 2023 dosiahlo kladný výsledok hospodárenia pred zdanením.

Tab. č. 1: Odhad výsledku hospodárenia za rok 2023 - Vývoj základných ekonomických ukazovateľov za poľnohospodárstvo mil. eur

Ukazovateľ/rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výnosy	2 646,56	2 661,95	2 876,76	2 968,53	3 038,98	3 203,05	3 489,89	3 494,34	4 192,89	4 110,88*
Náklady	2 575,78	2 618,79	2 780,92	2 814,41	2 935,55	3 121,05	3 415,23	3 309,49	3 824,97	3 865,13*
Výsledok hospodárenia pred zdanením	70,78	43,16	95,84	154,12	103,43	82,00	74,66	184,85	367,92	245,75*
Podpory celkom	705,3	870,6	694,7	776,1	876,6	980,4	908,3	796,7	736,9	807,8
- z toho: priame platby	405,1	385,0	408,0	410,5	486,5	490,6	448,0	382,2	277,3	323,7
Výsledok hospodárenia bez priamych platieb	-334,3	-341,8	-312,2	-256,4	-383,1	-408,6	-373,3	-197,4	90,6	-77,9
Výsledok hospodárenia bez celkových podpôr	-634,5	-827,4	-598,9	-622,0	-773,2	-898,4	-833,6	-611,9	-369,0	-562,1

Prameň: ŠÚ SR, MPRV SR (údaje o podporách - Správa Slovenskej republiky pre monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD za rok 2023, Správy o stave poľnohospodárstva a potravinárstva v SR)
Poznámka: *rok 2023 - odhad

Výsledok hospodárenia poľnohospodárstva v roku 2023 ovplyvnili nasledujúce faktory:

- nezvyčajne teplé počasie s výdatnými atmosférickými zrážkami na začiatku roka 2023 umožnili prezimovanie ozimín v dobrom stave. Nedostatok pôdnej vlhky bol zaznamenaný v marci na juhozápadnom a západnom Slovensku. Chladné a vlhké počasie počas jarných mesiacov spôsobilo slabšie kvitnutie a opelenie ovocných stromov a vhodné podmienky pre šírenie chorôb a škodcov. V letných mesiacoch sa striedali kratšie suché a vlhké obdobia, sucho vrcholilo v druhej polovici júla. Počas jesene prevažovali normálne vlhové podmienky,
 - postupná stabilizácia cien vstupov do poľnohospodárstva, index cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva medziročne zotrval na rovnakej úrovni, ceny jednotlivých vstupov sa vyvíjali diferencovane. Po minuloročnom enormnom náraste došlo k medziročnému poklesu cien hnojív a zlepšovadiel pôdy (- 16,1 %), motorových pohonných látok (- 11,3 %) a krmív pre zvieratá (- 5,4 %),
 - výrazný medziročný pokles cien obilnín (- 32,3 %) a olejní (- 35,0 %) na úrovni prvovýrobcov, čo následne ovplyvnilo aj zníženie tržieb za rastlinnú produkciu, napriek vyšším výnosom z hektára; na druhej strane ceny komodít živočíšnej výroby sa medziročne zvýšili v priemere o 15,1 %, najviac ceny konzumných slepačích vajec (+ 38,6 %),
 - rast celkového objemu podpôr do poľnohospodárstva medziročne z hodnoty 736,89 mil. eur na 807,84 mil. eur, t. j. nárast o 3,6 % v dôsledku vyššieho čerpania podpôr zo zdrojov EÚ medziročne o 20,4 %. Dominantná časť podpôr určených pre poľnohospodárstvo SR bola aj v roku 2023 poskytovaná zo zdrojov EÚ (63,1%). Medziročne sa znížil objem podpôr do poľnohospodárstva vyplatených zo štátneho rozpočtu SR o 4,9 %,
 - v rámci štruktúry poskytovaných podpôr rozhodujúci podiel tvorili priame platby (40,1 %) a prostriedky na rozvoj vidieka z PRV SR 2014–2022 (28,3 %). Zostávajúcich 31,6 % tvorili výdavky na všeobecné služby (17,4 %), štátnu pomoc a národné podpory (7,7 %), trhovo orientované výdavky (6,4 %) a podpory v rámci OP RH 2014–2022 (0,1 %).
- Výsledok hospodárenia poľnohospodárskej prvovýroby za rok 2023 je prvým odhadom, ktorý bude spresnený a uvedený v Správe o poľnohospodárstve a potravinárstve v SR za rok 2023.

Tab. č. 2: Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov a dodávok do poľnohospodárstva

Rovnaké obdobie minulého roka =100	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov	102,0	101,8	100,4	112,3	136,5	88,6
- indexy cien rastlinných výrobkov (vrátane ovocia a zeleniny)	102,7	103,2	100,2	120,6	144,9	76,7
- indexy cien živočíšnej výroby (vrátane rýb)	101,3	99,7	100,7	99,4	121,1	115,1
Indexy cien dodávok do poľnohospodárstva	105,4	102,1	96,4	108,5	139,8	100,0

Prameň: ŠÚ SR

B. Potravinárstvo

Základné ekonomické ukazovatele potravinárstva boli v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 ovplyvnené vývojom potravinárskej produkcie v naturálnom vyjadrení (index priemyselnej produkcie pre odvetvie výroby potravín, nápojov a tabakových výrobkov bol 97,8 za rok 2023 - očistený) a tržieb, ktoré sa medziročne zvýšili o 14,5 %. Prispel k tomu rast cien finálnych potravinárskych výrobkov (+ 9,6 %), po ich vysokom raste v roku 2022 (+ 23,9 %) a nepatrnom raste v roku 2021 (+ 2,0 %).

Na základe vývoja cien potravinárskych výrobkov a potravinárskej produkcie za rok 2023 a vývojových tendencií výnosov a nákladov za odvetvie výroby potravín, nápojov a tabakových výrobkov zo štvrtročných spracovaní výberových štatistických zisťovaní (štatistické zisťovanie Prod 13-04

a Prod 3-04) za 1.–3. kvartál 2023 odhadujeme kladný výsledok hospodárenia pred zdanením na úrovni 262 mil. eur.

Z hľadiska cien energetických a surovinových vstupov do výroby a nákladov na logistiku pre výrobcov potravín, nápojov a tabakových výrobkov bola ich dynamika v roku 2023 značne variabilná. Predpokladáme, že tak ako v uplynulých rokoch, aj v roku 2023 v potravinárskom odvetví hospodárenie so ziskom ukončí väčšina výrobných odborov s diferencovanou úrovňou zisku. Napriek tomu niektoré podniky dosiahnu stratu, čo ovplyvní výsledok hospodárenia tak potravinárskych odborov ako aj potravinárskeho odvetvia ako celku.

Druhý spresnený odhad výsledku hospodárenia za potravinárstvo v roku 2023 bude zverejnený v Správe o poľnohospodárstve a potravinárstve SR za rok 2023.

Tab. č. 3: Vývoj základných ekonomických ukazovateľov za potravinárstvo* mil. eur

Ukazovateľ/rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výnosy	4 448,1	4 364,8	4 330,2	4 637,3	4 787,1	5 001,5	5 045,6	5469,6	6818,8	7147,2
Náklady	4 307,6	4 241,5	4 258,2	4 533,1	4 656,4	4 874,5	4 886,5	5280,9	6589,2	6885,2
Výsledok hospodárenia**	140,5	123,3	72,0	104,2	130,8	127,0	159,0	188,8	229,6	262,0

Prameň: ŠÚ SR, Vybrané finančné ukazovatele nefinančných korporácií podľa ekonomických činností (SK NACE Rev. 2) - ročné údaje [fp2003rs], posledná aktualizácia údajov: 13.10.2023

Poznámka: *výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov, ** pred zdanením;

údaje za roky 2014–2021 sú definitívne, za rok 2022 predbežné a za rok 2023 odhadom MPRV SR

Tab. č. 4: Indexy cien potravinárskych výrobkov*

Rovnaké obdobie minulého roka =100	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indexy cien potravinárskych výrobkov	101,6	99,7	102,7	99,8	102,0	123,9	109,6

Prameň: ŠÚ SR, Indexy cien priemyselných výrobcov podľa SK NACE Rev. 2 bez spotrebnej dane (2015=100) - tuzemsko - ročne [sp2068rs], posledná aktualizácia údajov: 7.2.2023; rok 2023 - ŠÚ SR, Indexy cien priemyselných výrobcov podľa SK NACE Rev. 2 bez spotrebnej dane (2015=100) - tuzemsko - mesačne [sp1819ms], posledná aktualizácia údajov: 26.1.2024

Poznámka: *výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov

C. Zahraníčný obchod s poľnohospodárskymi a potravinárskymi komoditami

Na základe doterajšieho vývoja zahraničného obchodu s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami je možné predpokladať za rok 2023 pokračujúci trend prehĺbovania záporného salda zahraničného obchodu s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami v SR.

Celkový obchod SR s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami za január až november 2023 dosiahol, podľa predbežných výsledkov, úroveň 11 588,2 mil. eur, čo oproti roku 2022 predstavuje pokles o 2,14 %. Dovozy klesli o 2,28 % a takisto vývoz sa znížil o 1,95 %. Obchod s krajinami EÚ 27 tvoril na celkovom obrate 91,52 % a s tretími krajinami 8,48 %.

Vo vývoze prevládala vysoká podiel výrobkov s nižšou pridanou hodnotou, na rozdiel od dovozu, kde dominovali výrobky s vyššou pridanou hodnotou, čo možno považovať za pretrvávajúcu negatívnu stránku vývoja celkového obchodu.

Najväčšími obchodnými partnermi vo vzájomnom obchode s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami z hľadiska obratu boli Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Nemecko a Rakúsko.

Tab. č. 5: Zahraničný obchod SR s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami mil. eur

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Dovoz	3 789,6	3 845,2	4 104,4	4 233,6	4 486,2	4 771,5	4 768,7	5 350,6	6 812,8	6 815,7
Vývoz	2 734,5	2 799,7	2 826,9	2 851,8	2 856,4	2 986,0	3 167,0	3 635,4	4 896,1	4 772,5
Obrat	6 524,1	6 644,8	6 931,3	7 085,3	7 342,5	7 757,5	7 935,7	8 986,0	11 842,2	11 588,2

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: * Predbežné údaje za január-november 2023

D. Lesné hospodárstvo

Podľa v súčasnosti najaktuálnejších údajov zo Správy o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2022 výmera lesných pozemkov dosiahla 2,027 mil. ha. Lesnatosť, ako percentuálny pomer celkovej výmery lesných pozemkov z celkovej výmery Slovenska dosiahla v roku 2022 približne 41,3 %. Oficiálnymi údajmi o výmerách lesných pozemkov a výmere SR za rok 2023 ešte nedisponujeme. Tieto údaje sú publikované v Štatistickej ročenke o výmere pôdneho fondu SR (ÚGKK SR), prípadne sú spracované v rámci súhrnných informácií o stave lesov v SR (spracováva NLC Zvolen).

V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov došlo v termíne 1. januára 2023 k zlúčeniu štátnych podnikov, pri ktorom na základe zrušenia bez likvidácie došlo k zániku štátneho podniku Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik, (ďalej len LPM Ulič š. p.), pričom majetok a záväzky prešli zo zaniknutého štátneho podniku na štátny podnik LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, ktorý sa stal právnym nástupcom zaniknutého štátneho podniku. Po zlúčení LPM Ulič, š. p. s LESY SR, š. p. vznikol dňom 1. januára 2023 v rámci organizačnej štruktúry štátneho podniku LESY SR, š. p. nový Odštepny závod Ulič, v ktorom boli zachované všetky činnosti vrátane obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, chovu hovädzieho dobytku a produkcie mlieka. Dôvodom zlúčenia štátnych podnikov bola delimitácia majetku podľa § 104 i) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v dôsledku ktorej prešlo takmer 70 % obhospodarovaného územia štátneho podniku LPM Ulič do správy príspevkovej organizácie MŽP SR Správa národného parku Poloniny. Zaradenie územia do národného parku a jeho ochranného pásma spôsobilo štátnemu podniku závažné obmedzenia v hospodárskej činnosti, rezort pôdohospodárstva a rozvoja vidieka chcel týmto krokom zachovať zamestnanosť v regióne s nedostatkom pracovných príležitostí.

Podľa predbežných údajov poskytnutých štátnym podnikom LESY SR, š. p. ťažba dreva za rok 2023 predstavovala objem 3 605 305 m³, z toho 105 867 m³ dreva bolo ponechaných v porastoch (neúmyselná nerealizovaná ťažba dreva). Obnova lesa bola zabezpečená na výmere 3 893 ha. Dodávky sortimentov surového dreva boli v objeme 3 396 665 m³, tržby z predaja dreva dosiahli 262 669 426 eur. Priame náklady pestovnej činnosti boli vo výške 26 159 021 EUR.

Štátne organizácie lesného hospodárstva v zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti MPRV SR (LESY SR, š. p. a Národné lesnícke centrum) dosiahli v roku 2023 kladný výsledok hospodárenia (pred zdanením-pred ukončením auditu) vo výške 26,0 mil. EUR. Majetok organizácií bol k 31.12.2023 vo výške 936 180 tis. eur, vlastné imanie vo výške 771 251 tis. EUR.

Tab. č. 6: Vývoj základných ekonomických ukazovateľov za lesné hospodárstvo SR

Ukazovateľ	Mer. jedn.	Rok									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výnosy	mil. eur	1 011	1 102	979,73	1 012,96	1 105,05	968,07	865,81	1 023	1 189,13	1 250
Náklady		955,32	1 051	930,25	964,16	1 064,43	939,45	840,30	945,08	1 093,73	1 160,9
Hospodársky výsledok LH*		55,60	51,63	49,48	48,80	40,62	28,62	25,51	77,92	95,40	89,1
Podpora z verejných zdrojov		17,39	55,41	24,38	51,55	38,40	36,80	39,44	30,62	24,19	20,00

Priemerné speňaženie dreva		47,44	47,03	46,74	47,09	49,13	47,47	44,68	57,90	74,23	78,50
Priem. speňaženie ihličn. dreva	eur/ m ³	51,45	51,42	49,67	48,01	47,98	43,51	39,61	63,63	86,6	75,10
Priem. speňaženie listn. dreva		42,33	42,34	44,09	46,78	52,09	54,67	51,54	52,97	61,0	79,50

Poznámka: *zisk pred zdanením, údaje za rok 2023 sú predbežné

9. Konsolidované výkazy kapitoly MPRV SR

Nižšie uvádzame vybrané čiastky zo súvahy a výkazu ziskov a strát za rok 2023. Kompletné výkazy tvoria prílohu výročnej správy.

I. Informácie o údajoch na strane aktív

A. Neobežný majetok

Neobežný majetok kapitoly k 31.12.2023 predstavuje čiastku 928 180 117,32 EUR .

Z toho:

- dlhodobý nehmotný majetok vo výške 17 910 835,76 EUR – zachytáva účtovanie aktivovaných nákladov na vývoj, softvér, oceníteľných práv, ostatného dlhodobého nehmotného majetku a obstaranie dlhodobého nehmotného majetku;
- dlhodobý hmotný majetok vo výške 910 197 967,68 EUR - zachytáva účtovanie pozemkov, umeleckých diel a zbierok, predmetov z drahých kovov, stavieb, hnuiteľných vecí, dopravných prostriedkov, pestovateľských porastov, stád a ťažných zvierat, drobného a ostatného dlhodobého hmotného majetku, obstaranie dlhodobého majetku a poskytnutých preddavok na dlhodobý majetok;
- dlhodobý finančný majetok vo výške 71 313,88 EUR – zachytáva účtovanie realizovateľných cenných papierov a ostatného dlhodobého finančného majetku.

B. Obežný majetok

Obežný majetok kapitoly k 31.12.2023 predstavujú čiastku 805 871 617,24 EUR.

Z toho:

- zásoby vo výške 34 663 299,36 EUR – zachytáva účtovanie materiálu, nedokončenej výroby a polotovarov, zvierat a tovarov, výrobkov, zvierat a tovarov;
- zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 437 122,69 EUR – zachytáva zúčtovanie transferov zo štátneho rozpočtu v rámci konsolidovaného celku a zúčtovanie transferov zo štátneho rozpočtu iným subjektom;
- dlhodobé pohľadávky vo výške 9 292 653,15 EUR – zachytáva účtovanie iných pohľadávok a to odloženej daňovej pohľadávky;
- krátkodobé pohľadávky vo výške 155 004 006,00 EUR – zachytáva účtovanie na odberateľoch, poskytnutých prevádzkových preddavkov, ostatných pohľadávok, pohľadávok z nedaňových rozpočtových príjmov, pohľadávok voči zamestnancom,

dane z príjmu, dane z pridanej hodnoty, ostatných daní a poplatkov, pohľadávok z nájmu a iných pohľadávok;

- e) finančné účty vo výške 606 474 536,04 EUR – zachytáva účtovanie pokladnice, cenín a bankových účtov.

C. Časové rozlíšenie

Časové rozlíšenie kapitoly k 31.12.2023 predstavuje čiastku 4 692 647,05 EUR – zachytáva účtovanie nákladov a príjmov budúcich období.

II. Informácie o údajoch na strane pasív

A. Vlastné imanie kapitoly

Vlastné imanie kapitoly k 31.12.2023 predstavuje čiastku 812 059 311,46 EUR.

Z toho:

- a) výsledok hospodárenia vo výške 812 059 311,46 EUR – zachytáva účtovanie nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov a výsledku hospodárenia za účtovné obdobie.

B. Záväzky

Záväzky kapitoly k 31.12.2023 predstavujú čiastku 850 627 515,35 EUR.

Z toho:

- a) rezervy vo výške 78 151 665,65 EUR – zachytáva účtovanie zákonných dlhodobých rezerv, ostatných rezerv, zákonných a ostatných krátkodobých rezerv a ostatných rezerv;
- b) zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 216 424 993,27 EUR – zachytáva zúčtovanie odvodov príjmov rozpočtových organizácií do rozpočtu zriaďovateľa a transferov štátneho rozpočtu;
- c) dlhodobé záväzky vo výške 30 360 268,33 EUR – zachytáva účtovanie ostatných dlhodobých záväzkov, ostatných dlhodobých prijatých preddavkov, záväzkov zo sociálneho fondu, záväzkov z nájmu, dlhodobých nevyfakturovaných dodávok a iných záväzkov a to odloženého daňového záväzku;
- d) krátkodobé záväzky vo výške 520 207 197,82 EUR – zachytáva účtovanie na dodávateľoch, prijatých preddavkov, ostatných záväzkov, nevyfakturovaných dodávok, záväzkov z nájmu a iných záväzkov, ostatných záväzkov voči zamestnancom, dane a poplatkov, transferov a iné;
- e) bankové úvery a výpomoci vo výške 5 483 390,28 EUR – zachytáva účtovanie dlhodobých a bežných úverov.

C. Časové rozlíšenie

Časové rozlíšenie na strane pasív za kapitolu k 31.12.2023 predstavuje čiastku 76 057 554,80 EUR – zachytáva účtovanie výdavkov a výnosov budúcich období.

III. Informácie o nákladoch a výnosoch

A. Náklady

Náklady konsolidovaného celku kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k 31.12.2023 predstavujú čiastku 1 092 978 420,21 EUR:

- a) spotrebné nákupy vo výške 41 048 732,42 EUR (spotreba materiálu, energie a iné);
- b) služby vo výške 159 050 518,85 EUR (opravy a udržiavanie, cestovné, náklady na reprezentáciu a iné);
- c) osobné náklady vo výške 238 953 626,23 EUR (mzdové náklady, zákonné sociálne a ostatné poistenie);
- d) dane a poplatky vo výške 9 072 188,09 EUR (daň z motorových vozidiel, z nehnuteľností a ostatné dane a poplatky);
- e) ostatné náklady na prevádzkovú činnosť vo výške 12 578 694,47 EUR (zmluvné a ostatné pokuty, odpis pohľadávky a iné);
- f) odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia vo výške 113 610 023,47 EUR (tvorba zákonných a ostatných rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a iné);
- g) finančné náklady vo výške 368 601,41 EUR (úroky, kurzové straty a ostatné finančné náklady);
- h) náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov vo výške 518 296 035,27 EUR (náklady transfery a na ostatné transfery , náklady z odvodu a náklady z budúceho odvodu príjmov).

B. Výnosy

Výnosy konsolidovaného celku kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k 31.12.2023 predstavujú čiastku 1 099 799 509,94 EUR:

- a) tržby za vlastné výkony a tovary vo výške 312 747 388,39 EUR (tržby za vlastné výrobky, služby a tovar);
- b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob vo výške 5 210 218,84 EUR (zmena stavu nedokončenej výroby, polotovarov, výrobkov a zvierat);
- c) aktivácia vo výške 4 005 216,92 EUR (aktivácia materiálu a tovarov, služieb a dlhodobého nehmotného a hmotného majetku);
- d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov vo výške 2 027,61 EUR (výnosy z poplatkov);
- e) ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti vo výške 21 628 820,98 EUR (tržby z predaja dlhodobého majetku, materiálu, zmluvné a ostatné pokuty, penále a úroky a iné);
- f) výnosy zo zúčtovaných rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia vo výške 74 472 740,74 EUR (zákonné a ostatné rezervy a iné);
- g) finančné výnosy vo výške 2 492 849,57 EUR (tržby z predaja cenných papierov, úroky, kurzové zisky a iné);
- h) výnosy z transferov a rozpočtových príjmov organizácii vo výške 679 240 246,89 EUR (výnosy z bežných a kapitálových transferov).

Výsledok hospodárenia kapitoly po zdanení za účtovné obdobie roku 2023 predstavuje zisk vo výške 4 431 525,86 EUR.

10. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2023 v konsolidovanom celku MPRV SR nenastali udalosti, ktoré majú významný vplyv na verné zobrazenie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a neboli by zaúčtované v účtovníctve, s výnimkou následných udalostí:

1. Delimitácia nehnuteľného majetku š. p. LESY do správy Správy Národného parku Veľká Fatra. Na základe zákona č. 6/2022 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) sú s účinnosťou od 31.3.2022 zriadené správy národných parkov ako odborné organizácie ochrany prírody a krajiny, ktoré zabezpečujú úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny na území národných parkov a v ich ochranných pásmach, ako aj v ďalšom území vymedzenom v rozhodnutí Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje územná pôsobnosť správy národného parku. Správa národného parku je príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. V zbierke zákonov ročník 2023 bolo pod číslom 427/2023 Z. z. uverejnené Nariadenie Vlády Slovenskej republiky zo dňa 4.októbra 2023 (ďalej len „Nariadenie“), ktorým sa vyhlasuje Národný park Veľká Fatra, jeho zóny a ochranné pásmo, pričom na základe § 7 Nariadenia toto nadobudlo účinnosť 1. januára 2024 (okrem § 3 ods. 4 Nariadenia, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2033 a § 3 ods. 5 Nariadenia, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2053). Na základe § 104 i) ods. 6 zákona o ochrane prírody a krajiny prvým dňom po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlásia zóny národného parku, prechádza správa k majetku štátu v rozsahu vyplývajúcom z § 104 i) zákona o ochrane prírody a krajiny z odovzdávajúceho na preberajúceho. Na realizáciu týchto zákonom a nariadením ustanovených povinností bude vypracovaný PROTOKOL O PRECHODE SPRÁVY MAJETKU A S TÝM SÚVISIACICH PRÁV A POVINNOSTÍ UZAVRETÝ PO VYHLÁSENÍ NÁRODNÉHO PARKU VEĽKÁ FATRA na základe § 104 i) ods.6 zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a § 51 Občianskeho zákonníka, (ďalej len „Protokol“). Tento Protokol nadobudne platnosť dňom jeho podpísania Účastníkmi Protokolu a účinnosť deň nasledujúci po dni zverejnenia. Protokolom bude odovzdané cca 13 398 ha pozemkov vo vlastníctve SR a správe podniku, 373 ha pozemkov bude potrebné rozdeliť a usporiadať geometrickými plánmi v nadväznosti na zonáciu, odovzdané bude 66 stavieb (predbežný údaj budovy a ich príslušenstvo, lesné cesty a ich príslušenstvo zahrádzanie bystrín a ich príslušenstvo), bude sa riešiť prípadná delimitácia pracovníkov, súdne spory a právna agenda v rámci odovzdávaných území.
2. Delimitácia nehnuteľného majetku š. p. LESY do správy Správy Národného parku Slovenský kras. Na základe zákona č. 6/2022 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) sú s účinnosťou od 31.3.2022 zriadené správy národných parkov ako odborné organizácie ochrany prírody a krajiny, ktoré zabezpečujú úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny na území národných parkov a v ich ochranných pásmach, ako aj v ďalšom území vymedzenom v rozhodnutí Ministerstva

životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje územná pôsobnosť správy národného parku. Správa národného parku je príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

V zbierke zákonov ročník 2023 bolo pod číslom 386/2023 Z. z. uverejnené Nariadenie Vlády Slovenskej republiky zo dňa 4.októbra 2023 (ďalej len „Nariadenie“), ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásmo, pričom na základe § 7 Nariadenia toto nadobudlo účinnosť 1. januára 2024 .

Na základe § 104 i) ods. 6 zákona o ochrane prírody a krajiny prvým dňom po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlásia zóny národného parku, prechádza správa k majetku štátu v rozsahu vyplývajúcom z § 104 i) zákona o ochrane prírody a krajiny z odovzdávajúceho na preberajúceho.

Na realizáciu týchto zákonom a nariadením ustanovených povinností bude vypracovaný PROTOKOL O RECHODE SPRÁVY MAJETKU A S TÝM SÚVISIACICH PRÁV A POVINNOSTÍ UZAVRETÝ PO VYHLÁSENÍ NÁRODNÉHO PARKU SLOVENSKÝ KRAS na základe § 104 i) ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a § 51 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Protokol“). Tento Protokol nadobudne platnosť dňom jeho podpísania Účastníkmi Protokolu a účinnosť deň nasledujúci po dni zverejnenia. Protokolom bude odovzdané cca 7 587 ha pozemkov vo vlastníctve SR a správe podniku, 546 ha pozemkov bude potrebné rozdeliť a usporiadať geometrickými plánmi v nadväznosti na zonáciu, odovzdané bude 13 stavieb (predbežný údaj budovy a ich príslušenstvo, lesné cesty a ich príslušenstvo zahrádzanie bystrín a ich príslušenstvo), bude sa riešiť prípadná delimitácia pracovníkov, súdne spory a právna agenda v rámci odovzdávaných území.

3. Rozhodnutím zakladateľa Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR číslo 9893/2022-250 zo dňa 21.11.2022 sa ku dňu 1. januára 2023 zrušil bez likvidácie štátny podnik Agroinštitút Nitra, so sídlom Akademická 4, 949 01 Nitra, IČO 36858749 a došlo k zlúčeniu so štátnym podnikom agrokomples NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik so sídlom Výstavná 4, 949 01 Nitra, IČO 36855642. Účtovná jednotka ako právny nástupca zaúčtovala transakciu zlúčenia ku dňu nasledujúcemu po rozhodnom dni.
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ako zakladateľ podľa §4 zákona o štátnom podniku, na základe schválenej účtovnej závierky za rok 2022, návrhu na zúčtovanie straty za rok 2022 a návrhu zaúčtovať stratu minulých rokov, rozhodlo o znížení kmeňového imania štátneho podniku agrokomples NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik. Zakladacia listina štátneho podniku agrokomples NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik, vydaná pod číslom 5137/2007-420 zo 7. decembra 2007 v znení neskorších dodatkov sa mení v časti „Kmeňové imanie“ takto:
 - a. vymazáva sa: 23 458 008,60 EUR
 - b. zapisuje sa: 17 875 381,12 EUR.

11. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ako aj organizácie v jeho pôsobnosti, predpokladajú aj v nasledujúcich rokoch plynulé pokračovanie v plnení svojich úloh a cieľov.

Ing. Richard Takáč
minister

Vypracovala: Ing. Anna Smolíková

Schválila: Mgr. Viera Mrvová

Prílohy:

- Súvaha
- Výkaz ziskov a strát